

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού		
ΤΜΗΜΑ	Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KM12M125	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διεθνείς Σχέσεις της Ελλάδος: Γεωπολιτική και Ασφάλεια		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).	3	7,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	OXI		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME265/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:

- Να περιγράψουν την ιστορική εξέλιξη των Εξωτερικών Σχέσεων της Ελλάδος
- Να εξηγήσουν γιατί έθνη-κράτη όπως η Ελλάδα κάνουν συγκεκριμένες επιλογές στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας
- Να εξετάσουν συγκριτικά τον την εξέλιξη της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής
- Να αξιολογήσουν την σημασία του διεθνούς δικαίου στην εξωτερική πολιτική της Ελλάδος
- Να εξηγήσουν πως λαμβάνονται οι αποφάσεις στην εξωτερική πολιτική και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την λήψη αποφάσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημοιουργικής και επαγγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...

1. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
2. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση των διεθνών σχέσεων της Ελλάδας, από την Μεταπολίτευση ως σήμερα, με έμφαση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική εξωτερική πολιτική και η ελληνική πολιτική ασφάλειας σήμερα. περιφερειακό υποσύστημα των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου.

Μέσα από τη μελέτη σε βάθος της Βαλκανικής Πολιτικής και της πολιτικής έναντι της Τουρκίας, επιχειρείται η ανάλυση των βασικών παραμέτρων της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής διαχρονικά και πιο συγκεκριμένα:

- ρόλος του ξένου παράγοντα,
- οι εσωτερικές και εξωτερικές μεταβλητές στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής,
- η θέση της Ελλάδας μεταξύ Ανατολής και Δύσης και η συμμετοχή της στους ευρω-ατλαντικούς θεσμούς,
- η αναζήτηση νέων συμμάχων και συνεργασιών

Σεμινάρια:

1. Εισαγωγή στην Ελληνική Εξωτερική Πολιτική
2. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις στον 20^ο αιώνα
3. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις μετά τον Ψυχρό Πόλεμο
4. Ο ρόλος της Τουρκίας στα Δυτικά Βαλκάνια
5. Κυπριακό: Ιστορία μέχρι το 1974
6. Κυπριακό: Αποτυχία επίλυσης
7. Η Ελλάδα στον Σύγχρονο Κόσμο

8. Τα Δυτικά Βαλκάνια, η ΕΕ και το NATO.
9. Η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και η Ελλάδα
10. Ο γεωπολιτικός ρόλος της Ελλάδας στα Βαλκάνια μετά τη Συμφωνία των Πρεσπών
11. Ελληνοβουλγαρικές και Ελληνοαλβανικές σχέσεις
12. Το Μακεδονικό ζήτημα και η Συμφωνία των Πρεσπών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χρήση Λογισμικού Παρουσιάσεων [Power Point] 2. Παρακολούθηση σχετικών ταινιών και ντοκιμαντέρ 3. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ειδικής πλατφόρμας μάθησης [e-class] όπου αναρτάται, σε εβδομαδιαία βάση, και χρησιμοποιείται υποστηρικτικό υλικό. Μέσω αυτής της διαδραστικής πλατφόρμας ο διδάσκων διαμοιράζει αρχεία, αναρτά εργασίες, παρέχει ανάδραση. 4. Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες 5. Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες μέσω e-mail, της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος. 																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Ασκηση, Ασκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Ασκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις-Σεμινάρια</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td><td>42</td></tr> <tr> <td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td><td>60</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>180</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις-Σεμινάρια	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39	Συγγραφή εργασίας	42	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60											Σύνολο Μαθήματος	180
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις-Σεμινάρια	39																						
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39																						
Συγγραφή εργασίας	42																						
Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60																						
Σύνολο Μαθήματος	180																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Εκπόνηση εργασίας 5,000 λέξεων</p> <p>Προσδιορίζονται σαφώς τα κριτήρια αξιολόγησης στο syllabus του μαθήματος</p>																						

--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γενικά

- Αρβανιτόπουλος, Κ. & Κοππά, Μ. (επιμ.) 30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής 1974-2004, Αθήνα, Λιθάνης, 2005
- Βαληνάκης Γ., Εισαγωγή στην Ελληνική Εξωτερική Πολιτική, 1949-1988, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2005
- Βαληνάκης, Γ. (επιμ.) Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2010
- Βαλντέν Σ., βαλκανική συνεργασία και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, Αθήνα, Παπαζήσης, 1994
- Γούναρης, Ε.Γ., Το εδαφικό καθεστώς της Ελλάδος και οι συνθήκες στα πλαίσια της διπλωματικής ιστορίας, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2010
- Σβολόπουλος Κ., Η Ελληνική Εξωτερική Πολιτική, Α' και Β' τόμος, Αθήνα, Εστία, 2001
- Τσάκωνας Π., επ., Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική, Α' και Β' τόμος, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2003

Βαλκάνια

- Καιρίδη Δημήτρη, Εθνικισμός, Εθνοτικές Συγκρούσεις και Διεθνείς Σχέσεις στα Βαλκάνια: Θεωρία και Πράξη, Εκδ. Σιδέρης, 2015
- Κοππά Μαριλένα, Μειονότητες στα μετακομμουνιστικά Βαλκάνια, Αθήνα, Λιθάνης, 1997
- Κόντης/Μαντά (επιμ.) Το Κόσοβο και οι Αλβανικοί πληθυσμοί της Βαλκανικής, IMXA, Θεσσαλονίκη, 2000
- Μυλωνάς Χάρης, Οικοδομώντας το Έθνος. Ομοεθνείς, Πρόσφυγες, μειονότητες, Θεσσαλονίκη Επίκεντρο, 2016
- Τσιτσελίκης/Χριστόπουλος (επιμ.), Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας, KEMO/Κριτική, Αθήνα, 2003
- Glenny Misha, *The Balkans: Nationalism, War and the Great Powers, 1804-2011*, Penguin, London, 2012
- Woodward Susan, *Balkan Tragedy. Chaos and Dissolution after the Cold War*, Brookings Institution Press, 1995

Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

- Βερέμης, Θ., Ιστορία των Ελληνοτουρκικών Σχέσεων, 1453-1998, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2012
- Γιαλλουρίδης, Χ., Η ελληνοτουρκική σύγκρουση από την Κύπρο έως τα Ίμια και τους S-300 και το Ελσίνκι 1955-2000, Η οπτική του τύπου, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2001
- Γιαλλουρίδης, Χ., Τσάκωνας, Π. & Κώνστας, Δ. (επιμ.) Ελλάδα και Τουρκία μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, Αθήνα, I. Σιδέρης, 1999.
- Θεοδωρόπουλος, Β., Οι Τούρκοι και Εμείς, Αθήνα, Φωτράκης, 1988
- Γρηγοριάδης, Ι.Ν., Πρόκληση του Εξευρωπαϊσμού: Τουρκική Πολιτική Κουλτούρα και Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2011
- Ηρακλείδης, Α., Άσπονδοι Γείτονες, Ελλάδα-Τουρκία: η διένεξη του Αιγαίου, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2007
- Καψής, Γ., Οι τρεις μέρες του Μάρτη, Αθήνα, Λιθάνης, 1990
- Κούρκουλας, Α., Ίμια, κριτική προσέγγιση του τουρκικού παράγοντα, Αθήνα, I. Σιδέρης, 1997
- Περράκης, Σ., (επιμ.) Το Αιγαίο Πέλαγος και το Νέο Δίκαιο της Θάλασσας, Αθήνα, Σάκκουλας, 1996
- Συρίγος, Α., Ελληνοτουρκικές Σχέσεις, Αθήνα, Πατάκη, 2018
- Aydin, M. & Ifantis, K., (ed.) *Turkish-Greek RelationsQ The Security Dilemma in the Aegean*, London, Routledge, 2004
- Cagaptay, S., Η Αυτοκρατορία του Ερντογάν, Τουρκία και Μέση Ανατολή, Αθήνα, I. Σιδέρης, 2021
- Hale, W., *Tουρκική Εξωτερική Πολιτική 1774-2000*, Αθήνα, Πεδίο, 2016

Ελληνοαμερικανικές Σχέσεις

- Κουλουμπής, Θ.Α. Προθλήματα, Ελληνοαμερικανικών Σχέσεων, Πως αντιμετωπίζεται η εξάρτηση, Αθήνα, Εστία, 1978
- Κουλουμπής, Θ.Α. & Hicks, S. (επιμ.) Η αμερικανική πολιτική στην Ελλάδα και Κύπρο, Αθήνα, Παπαζήσης, 1976
- Στεφανίδης, I., Ασύμμετρο Εταίροι, Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ελλάδα στον Ψυχρό Πόλεμο, 1953-1961, Αθήνα, Πατάκη, 2002
- Couloumbis, T.A., *Greek Political Reaction to American and NATO influences*, New Haven, Yale University Press, 1966
- Couloumbis, T.A., Petropoulos, J. & Psomiades, H., *Foreign Interference in Greek Politics*, New York, Pella, 1976
- Couloumbis, T.A. & Iatrides, J.O. (eds.) *Greek American Relations, A Critical Review*, New York, Pella, 1980
- Ifantis, K., "Strategic Imperatives and Regional Upheavals: On the US factor in Greek-Turkish Relations", *Turkish Studies*, 5(1), Spring 2004, 21-44
- Ifantis, K., "Greece and the USA after the Cold War", στο Featherstone, K. & Ifantis, K. (eds) *Greece in a Changing Europe, Between European Integration and Balkan Disintegration*, Manchester, Manchester University Press, 1996

Κυπριακό

- Αβέρωφ-Τσαΐτσας, Ε., Ιστορία Χαμένων Ευκαιριών, Τόμοι 1-2, Αθήνα, Εστία, 1981
- Βενιζέλος, Ε., Το Κυπριακό Ζήτημα, Η Κυπριακή Συνταγματική Τάξη και η Προοπτική Ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα, Σάκκουλας, 2000

- Βλάχος, Α., Δέκα Χρόνια Κυπριακού, Αθήνα, Εστία, 1980
- Γιαλλουρίδης, Χ. & Τσάκωνας, Π. (επιμ.) Η Νέα Διεθνής Τάξη, Η Ελλάδα, Η Τουρκία και το Κυπριακό Πρόβλημα, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 1993
- Κουλουμπής, Θ., Κυπριακό: Λάθη, διδάγματα και προοπτικές, Αθήνα. I. Σιδέρης, 1996
- Κρανιδώτης, Γ., Το Κυπριακό Πρόβλημα 1960-1974, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984
- Κρανιδιώτης, Ν.Γ., Η Κύπρος στην Ευρώπη, Αθήνα, Εστία, 2001.
- Κρανιδιώτης, Ν., Ανοχύρωτη Πολιτεία, Κύπρος 1960-1974, Αθήνα, Εστία, 2000
- Κρανιδιώτης, Ν., Οι διεθνείς διαστάσεις του Κυπριακού, Αθήνα, Θεμέλιο, 1983
- Λιάκουρας, Π., Το Κυπριακό από την Ζυρίχη στη Λουκέρνη – σε αναζήτηση ομοσπονδιακής επίλυσης, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2007
- Παπαπολυθίου, Π., Συρίγος, Α. & Χατζηβασιλείου, Ευ. (επιμ.) Το Κυπριακό και το Διεθνές Σύστημα 1945-1974: Αναζητώντας Θέση στον Κόσμο, Αθήνα, Πατάκη, 2013
- Ριζάς, Σ., Οι Ηνωμένες Πολιτείες, η δικτατορία των συνταγματαρχών και το Κυπριακό ζήτημα 1967-1974, Αθήνα, Πατάκη, 2002
- Χατζηβασιλείου, Ευ., Το Κυπριακό Ζήτημα 1878-1960, Η συνταγματική πτυχή, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1998
- Χατζηβασιλείου, Ευ., Στρατηγικές του Κυπριακού, Η δεκαετία του 1950, Αθήνα, Πατάκη, 2005

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Turkish Studies, Mediterranean Politics, Southeast and Black Sea Studies, Middle Eastern Studies, Modern Greek Studies, Journal of Balkan and Near East Studies, European Security, Cold War Studies